

Voorstel gemeenteraad

Kenmerk 26int00828
Onderwerp Uitvoeringskrediet herinrichting deelgebied 2 Wensink-Zuid

Aan de gemeenteraad,

Samenvatting voorstel

Een groot deel van Wensink-Zuid moet vernieuwd worden en dit gebeurt stap voor stap. Na de aanleg van deelgebied 1 heeft de gemeenteraad op 23 september 2023 geld beschikbaar gesteld (23int01845) om de herinrichting van de andere delen van de wijk voor te bereiden. Het doel is om een wijk te maken die goed kan omgaan met het veranderende klimaat en waar het fijn en duurzaam wonen is. In 2024 zijn, samen met bewoners en andere betrokkenen, de mogelijkheden en problemen voor de wijk in kaart gebracht. Deze zijn vastgelegd in de (digitale) kansen- en opgavenkaart Wensink-Zuid (25int00374). In 2025 is er voor deelgebied 2 een definitief ontwerp gemaakt, dat het college op 17 maart 2026 heeft goedgekeurd (26int00827). Het ontwerp focust op meer groen, wateropslag, verkeersveiligheid en het verbeteren van de leefbaarheid in de wijk. In dit voorstel wordt de raad gevraagd om € 3.873.000,- beschikbaar te stellen. Dit geld wordt gebruikt om het plan verder uit te werken, aan te besteden en uit te voeren.

Aan uw gemeenteraad wordt voorgesteld

1. Kennis te nemen van het Definitief Ontwerp (26bij01544) voor het klimaatadaptief herinrichten van de openbare ruimte van deelgebied 2 in Wensink-Zuid.
2. Een uitvoeringskrediet van € 3.873.000 beschikbaar te stellen voor het klimaatadaptief herinrichten van deelgebied 2 Wensink-Zuid.
3. Het uitvoeringskrediet voor een bedrag van € 371.000 te dekken uit toegekende rijkssubsidies voor mobiliteit en klimaatadaptatie.
4. De structurele kapitaallasten van het restant uitvoeringskrediet (€ 3.502.000) vanaf 2029 voor een bedrag van € 84.500 te dekken uit de voorziening riolering.
5. De structurele kapitaallasten voor het restant uitvoeringskrediet (€ 3.502.000) vanaf 2029 voor een bedrag van € 89.900 te dekken door de jaarlijkse storting in de reserve Kapitaalgoederen van € 300.000 te verlagen met € 89.900.

Aanleiding

Een groot deel van Wensink-Zuid is toe aan vernieuwing en dit wordt gefaseerd uitgevoerd. Er komt in de wijk regelmatig wateroverlast bij hevige regenval. Om dit tegen te gaan, wordt onder andere de riolering aangepakt. Het accent ligt hierbij op het ontwikkelen van een klimaatadaptieve wijk met een prettige en duurzame leefomgeving. Eerder zijn de Oude Hengelosestraat, de Piet Heinstraat, de Evertzenstraat en de Dorus Rijkerstraat opnieuw ingericht. Ook is het Avontureneiland en de Groene Long aangelegd. Dit valt onder deelgebied 1. Vervolgens heeft de gemeente in 2024 samen met inwoners en maatschappelijke partners verkend welke kansen en opgaven er zijn voor de verdere herinrichting van de wijk. De uitkomsten van dit traject zijn vastgelegd in de (digitale) kansen- en opgavenkaart Wensink-Zuid. In 2025 is voor deelgebied 2 de kansen – en opgavenkaart uitgewerkt tot een definitief ontwerp.

Deelgebied 2 omvat de volgende straten:

- Van Galenstraat
- Helfrichstraat
- Witte de Withstraat
- Van Ghentstraat
- Coendersstraat
- Van Brakelstraat
- het zuidelijke deel van de Woolderweg

Beoogd effect

Met de herinrichting van deelgebied 2 wordt de verouderde openbare ruimte in de wijk Wensink-Zuid klimaatadaptief en toekomstbestendig ingericht, zodat bewoners er nu en in de toekomst prettig kunnen wonen.

Argumenten

1.1 Het ontwerp zet in op vergroening, waterberging en verkeersveiligheid.

Door het toepassen van woonerven, de aanleg van een fietsstraat en het inrichten van verblijfsgebieden ontstaat een veilig, overzichtelijk en prettig straatbeeld met meer ruimte voor fietsers en voetgangers. De huidige inrichting van deelgebied 2 is relatief stenig. In het nieuwe ontwerp wordt ingezet op een aanzienlijke vergroening van de openbare ruimte, waardoor hittestress wordt beperkt en de verblijfskwaliteit toeneemt. Regenwater wordt langer vastgehouden en geïnfiltreerd door de aanleg van wadi's en/of ondergrondse waterbergende voorzieningen. Dit draagt bij aan een robuuster watersysteem en betere groeicondities voor bomen en beplanting. Daarnaast worden kwalitatieve speel- en verblijfsplekken gerealiseerd, waarmee ontmoeting en sociale samenhang in de wijk worden gestimuleerd.

1.2 Duurzaamheidsambities kunnen worden gerealiseerd

Het project levert een concrete bijdrage aan de gemeentelijke duurzaamheidsambitie om in 2050 een klimaatbestendige gemeente te zijn. Een voorbeeld hiervan is de inzet van hergebruik van bestaande materialen in de nieuwe inrichting.

1.3 Het ontwerp is zorgvuldig tot stand gekomen

Het definitief ontwerp is gebaseerd op de kansen- en opgavenkaart die tot stand is gekomen via bewonersparticipatie, beleidsanalyses en extern onderzoek/advies. De ontwerpkeuzes zijn nader uitgewerkt en toegelicht in de ontwerpnotitie, die als bijlage bij dit raadsvoorstel is toegevoegd. Centraal staat het vergroten van de leefkwaliteit door vergroening, het versterken van de verkeersveiligheid en het benadrukken van het verblijfskarakter van de wijk.

Hoofdmaatregelen

- Versmalling van rijbanen naar 4,80 meter.
- Inrichting van meerdere straten als woonerf (15 km/u).
- Inrichting van de Woolderweg (zuid) als fietsstraat (30 km/u).
- Toepassing van verkeersremmende maatregelen zoals as-verspringingen, plateaus en inritconstructies.
- Concentratie van parkeren in vakken met groene parkeerspiegels.
- Realisatie van, ondergrondse waterberging, oppervlakkige waterafvoer en zichtbare waterstructuren.

Groen en klimaatadaptatie

In alle straten wordt het aandeel groen substantieel vergroot. In totaal wordt circa 1.415 m² extra groen gerealiseerd in deelgebied 2. Dit wordt bereikt door:

- het laten vervallen of verkleinen van verharding;
- het verbreden van groenzones;
- het toepassen van grotere bomen met meer kruinvolume;
- het combineren van groen met boven – en ondergrondse waterberging.

Parkeren en speelvoorzieningen

Op basis van een geactualiseerde parkeerdrukmeting is een nieuwe parkeerbalans opgesteld. Het aantal parkeerplaatsen verschuift per straat, maar blijft in verhouding tot de gemeten parkeerdruk.

De speelplekken zijn samengevoegd tot één centrale speellocatie in combinatie met een wadi. Kinderen uit de wijk hebben gekozen voor een ontwerp waarin spelen met water mogelijk is, passend binnen de klimaatadaptatieve inrichting van het gebied.

2.1 Uitvoering van vastgesteld beleid (IBOR)

De herinrichting van Wensink-Zuid is opgenomen in het door de raad vastgestelde IBOR 2025–2028. Met het beschikbaar stellen van het uitvoeringskrediet wordt uitvoering gegeven aan dit beleid.

3.1 De subsidies zijn reeds geormerkt aan de herinrichting van Wensink-Zuid

De verkregen subsidies voor mobiliteit komen voort uit een subsidie Investeringsimpuls Verkeersveiligheid vanuit het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en de Uitvoeringsprogramma Mobiliteit (UVP) gelden vanuit de provincie Overijssel. Deze subsidies zijn geormerkt voor de realisatie van de fietsstraat Woolderweg en het bekostigen van een verkeersplateau op de van Galenstraat. De verkeersmaatregelen dragen bij aan het verbeteren van de mobiliteit en de verkeersveiligheid. De subsidie voor klimaatadaptatie is toegekend door Waterschap Vechtstromen en bedoeld om klimaatadaptief herinrichten van deelgebied 2, zodat wateroverlast, droogte en hittestress kan worden voorkomen.

4.1 Financiële dekking past binnen de ontwikkeling van de voorziening riolering

De kapitaallasten die ten laste komen van voorziening riolering dienen te worden opgenomen in het omgevingsprogramma water en riool.

5.1 Financiële dekking past binnen de ontwikkeling van reserve kapitaallasten

De in het IBOR vastgestelde dotaties aan de reserve kapitaalgoederen is op basis van de huidige inzichten en huidige planning voldoende om de reserve kapitaalgoederen op peil te houden om de 9 meest verouderde wijken in Borne te kunnen vernieuwen.

Kanttekeningen en alternatieven

2.1 Er is een verschil tussen het IBOR opgenomen budget en de SSK -raming

De SSK-raming (Standaard Systematiek Kostenramingen is een uniforme, in Nederland breed gedragen methode voor het in kaart brengen van kosten en risico's in de grond-, weg- en waterbouw) valt op basis van het vast te stellen Definitief Ontwerp valt hoger uit dan het in het IBOR 2025–2028 opgenomen budget. Dit verschil is grotendeels verklaarbaar en hangt samen met:

- het methodisch verschil tussen een globale kengetallenraming (IBOR, prijspeil 2024) en een project specifieke SSK-raming van het Definitief Ontwerp;

- aanvullende ontwerpkeuzes die niet voorzien in raming Antea en voortkomen uit beleidsambities en de opgave rondom klimaatadaptatie zoals ondergrondse waterberging, het doorvoeren van ambities vanuit mobiliteit met een fietsstraat en woonerven en een kwaliteitsverbetering passend bij de Basiskwaliteit Natuur (BKN) en de ambitie op boomkroonvolume richting 2050.

2.2 De SSK-Raming geeft nog onvoldoende inzicht in de daadwerkelijke kosten

Met het opstellen van een bestek raming kan nog beter inzicht worden gegeven in de te verwachten kosten. De huidige SSK-raming van het Definitief Ontwerp houdt wel rekening met risico's, zoals de hoge drukgasleiding in de van Galenstraat. Dit vraagt mogelijk extra voorzorgmaatregelen. Dit zal verder onderzocht worden tijdens de technische uitwerking.

De ervaring leert dat na technische uitwerking en aanbestedingstraject het uiteindelijke benodigde krediet lager uitvalt. Als de aanbesteding lager uitvalt dan het beschikbaar gestelde krediet zal dit conform de raming terugvloeien naar de reserve kapitaalgoederen en/of de voorziening riolering.

Financiën

De uitvoering van de herinrichting van deelgebied 2 vraagt vooralsnog om een investering van € 3.502.000,-. Dit is als volgt opgebouwd:

Opbouw van kredietaanvraag	Bedrag
SSK raming	€ 3.873.109,-
Subsidie tbv mobiliteit (fietsstraat Woolderweg en verkeersplateau's van Galenstraat)	€ -271.221,-
Subsidie t.b.v. klimaatadaptatie	€ -100.000,-
Kredietaanvraag (afgerond)	€ 3.502.000,-

De investering komt voor de onderdelen riolering en klimaatadaptatie ten laste van de voorziening riolering. Voor wegen, groen en spelen dienen de lasten te worden gedekt uit de reserve kapitaalgoederen conform de in het IBOR vastgestelde afschrijvingstermijnen. Onderstaand overzicht gaat uit van een SSK-raming en geeft dus een voorlopige inschatting van de kapitaallasten. De uiteindelijke kapitaallasten worden berekend op de daadwerkelijke kosten en naar verwachting zal de activatie starten in 2028.

Beheerdomein	Netto investering	Afschrijvingsduur		Dekking
		cf. IBOR	Kapitaallast	
Riolering en klimaatadaptatie	€ 1.810.000,00	60	€ 84.500,00	Voorziening riolering
Subtotaal ten laste voorziening riolering			€ 84.500,00	
Groen	€ 487.000,00	30	€ 30.800,00	Reserve kapitaalgoederen
Wegen	€ 1.149.000,00	60	€ 53.600,00	Reserve kapitaalgoederen
Spelen	€ 56.000,00	15	€ 5.500,00	Reserve kapitaalgoederen
Subtotaal ten laste reserve kapitaalgoederen			€ 89.900,00	
€ 3.502.000,00			€ 174.400,00	

De openbare ruimte wordt met dit ontwerp anders ingericht. Deze verschuiving in het areaal leidt ook tot een verandering in het beheer. Zo zal er minder verhard oppervlak (grijs) te onderhouden zijn en neemt de groenoppervlakte toe. De verwachting is dat deze wijziging naar verhouding niet leidt tot hogere beheer- en onderhoudskosten.

In de investering is rekening gehouden met de apparaatskosten die direct samenhangen met de uitvoering van het investeringsproject. Directe salariskosten moeten conform het BBV worden toegerekend aan de investering. Dit omvat een totale doorbelasting van € 178.000,-. Dit voorziet in een integrale bezetting van het projectteam vanuit diverse afdelingen.

Vervolg na raadsbesluit

Na besluitvorming door de gemeenteraad start de technische uitwerking en aanbestedingsprocedure. Vervolgens begint de uitvoering van de werkzaamheden. Tijdens het gehele traject worden inwoners op de hoogte gehouden via inwonersbrieven, inloopmomenten en de gemeentelijke projectpagina.

Bijlagen

- Raadsbesluit (26int00829)
- Definitief ontwerp deelgebied 2 (26bij01544)
- Ontwerpnootie deelgebied 2 (26bij01545)

Borne, 17 maart 2026

Burgemeester en wethouders van de gemeente Borne,
de secretaris, de burgemeester,

J. Meijerink

drs. J.H.R. Pierik